

Mitteformaalse hariduse platvormi kavandamine Eesti loodus-täppisteaduste valdkonna näitel

Magistritöö lühikokkuvõte

(Autor: Kristel Rillo; Juhendaja: Birgy Lorenz)

Loodus-, täppis ja tehnoloogia (LTT) sektorid ning nende kasv on Eesti majanduse jaoks strateegiliselt oluline, kuid tehnoloogia ja inseneeria aladel prognoositakse lähiaastatel märkimisväärselt tööjõupuudust, mis piirab ettevõtete kasvu ja innovatsioonivõimekust. Valdkonna järelkasv sõltub otseselt noorte teadlikkusest ja huvist teaduse ning tehnoloogia karjäärivõimaluste vastu, mida kujundab varasem kokkupuude erialadega nii formaalses hariduses kui ka mitteformaalse hariduse (huvihariduse ja huvitegevus) kaudu. Huviharidusel ja huvitegevusel on oluline roll õpilaste akadeemilise enesekindluse ja valikuvõimaluste laiendamisel, kuna see pakub praktilisi kogemusi, mis toetavad teadlikke erialavalikuid. Valdkonda iseloomustavad mitmed probleemid: huvihariduse ja huvitegevuse vähenev ja killustunud rahastus, teenuste piiratud kättesaadavus ja ebaühtlane kvaliteet takistavad õppijatel õppes osalemist ning seeläbi LTT erialavalikute juurde.

Magistritöös pakub autor välja lahenduse kavandi, mis koondab rahastamise, teenuse pakkumise ja kasutamise ühtsele platvormile. Platvormi eesmärk on luua terviklik lahendus, mis parandab LTT mitteformaalse hariduse valdkonna läbipaistvust, kättesaadavust ja kvaliteeti, toetades valdkonna jätkusuutlikku arengut. Töös kajastab autor haridusteenuste arendamise nõudeid, rahvusvahelisi standardeid ja valdkonna praktikaid. Magistritöös analüüsiti organisatsiooni strateegiat, koostati äriühimekuste kaart, väärtusvoog ja motivatsioonimudel. Kasutajaprofiilide ning vajaduste selgitamiseks loodi persoonad, kirjeldati kliendi teekonnad ja formuleeriti nõuded. Samuti modelleeriti äriprotsessid, koostati komponentdiagramm ning pakuti välja platvormi disaini esialgne lahendus koos prototüübi vaadetega.

Platvormist saavad kasu kõik osapooled — huvihariduse rahastajad, teenusepakkujad, õppijad ja lapsevanemad — tagades rahastuse kasutamise läbipaistvuse ja pakkudes õppijatele huvipõhiseid ning sobivaid tegevusi. Lisaks loob platvorm võimaluse algatada protsesse, mis toetavad riigi

strateegilisi eesmäärke, näiteks tulevikuks oluliste kompetentside, nagu andmeteadus, arendamiseks. Kavandatud lahendus on laiendatav ka teistele huvitegevuse valdkondadele ning sobib näiteks haridusliku tarkvara, õppekirjanduse, olümpiaadide ja muude seotud teenuste pakkumise, rahastamise ning osalemise koondamiseks.

Töö praktiline rakendatavus seisneb kavandatud platvormi potentsiaalis muuta huvihariduse rahastamine ja korraldus läbipaistvamaks ning ligipääsetavamaks, toetades LTT valdkonna arengut.